

GAST AAN HET WOORD 21 - FRANS BALTUSSEN: STOF ZIJT GIJ EN TOT STOF ZULT GIJ WEDERKEREN

Onze gastcolumnist is **Frans Baltussen**.

Frans is al meer dan dertig jaar actief als boomverzorger.

Op www.brabantboom.nl kun je hem zien en meer over hem lezen.

plantertje dood boompje groot

Zoals alle levende wezens hebben ook bomen de levenscyclus van ontstaan tot vergaan. Soms wordt een boom als kiemplantje door een grazer opgegeten en is er sprake van een hele korte levenscyclus.

Als een boom in de vrije natuur kans krijgt om zich tot volwassenheid te ontwikkelen en op een natuurlijke wijze af te takelen, kan zo'n cyclus wel eens bijvoorbeeld 600 jaar bedragen.

Waarbij je de cyclus ruwweg in drie delen kunt opsplitsen:

- een jeugdfase van ongeveer 200 jaar;
- een volwassen fase van 200 jaar;
- een aftakelingsfase van 200 jaar.

Er zijn ook voorbeelden van bomen die nog veel ouder kunnen worden.

Zo ben ik ooit op een reis naar Engeland, waar we veteranenbomen gingen bekijken, met regelmaat op begraafplaatsen geweest waar hele oude bomen stonden. Wat me het meest bij is gebleven? Een kerkje dat meer dan 1500 jaar geleden werd gebouwd in de nabijheid van een tweetal -toen al oude- taxusbomen. Deze twee bomen staan er nog steeds gezond bij en hebben de leeftijd toegedicht gekregen van 2500 jaar.

In mijn werkgebied als boomverzorger kom ik uiteraard ook wel de situatie van bomen op begraafplaatsen tegen. Aangenaam is vaak dat de bomen de kans krijgen om vrijuit te groeien. Nogal wat monumentale bomen die ik heb mogen inspecteren voor de Landelijke Bomenstichting trof ik op begraafplaatsen aan. Merkwaardig is in een deel van de gevallen de houding van veelal vrijwilligers, die de begraafplaats onderhouden, naar bomen toe. Een groot deel van deze vrijwilligers gedraagt zich gedwongen harkerig; deze mensen hebben vaak last van een nethed syndroom. Heb je in de herfst net bladeren opgeharkt, dan ligt de volgende lading alweer op de hark te wachten! Een reden waarom bomen (ook buiten begraafplaatsen) nogal eens sneuvelen en dus naar de bomenhemel worden doorverwezen.

Opvallend is verder wel, dat de meest geliefde begraafplaatsen vaak van vele volwassen bomen zijn voorzien. Hierdoor kan de dierenwereld -met name vogels- floreren en zo nog een extra dimensie geven aan deze plekken.

Het is onder de natuurkenners een algemeen gegeven dat op onze dodenakkers veel interessant natuurleven gedijt; zeker die in de stad hebben een soort toevluchtsfunctie voor allerlei levensvormen.

Interessant ook is, om te bedenken dat zelfs een afgestorven boom weer de voedingsbodem is voor allerlei levensvormen zoals insecten, schimmels (paddenstoelen), planten; en het zijn met name de schimmels die de boom tot stof laten wederkeren.